

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

**ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α ΑΘΗΝΩΝ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**Συνεισφορά της κας Μαριέττας Γιαννάκου
στην Ευρωπαϊκή Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης
με θέμα: Μέρος Ι (Τίτλοι Ι έως ΙΙΙ και V έως ΙΧ)**

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2003

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να κάνω ορισμένα σχόλια σχετικά με τις διατάξεις του Σχεδίου Συντάγματος που διανεμήθηκε στα μέλη της Συνέλευσης και ειδικότερα με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους του Σχεδίου.

Ως προς το άρθρο I-3 που αναφέρει τους σκοπούς της Ένωσης, εκτιμώ ότι η αναφορά της καθιέρωσης της ενιαίας αγοράς (single market) ως σύνολο στην δεύτερη παράγραφο καλύπτει και την έννοια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, ως υποσύνολο της πρώτης, οπότε δεν χρειάζεται ρητή αναφορά της ΟΝΕ ως στόχος της Ένωσης.

Στο άρθρο I-9 η αναφορά των Κρατών Μελών ως πηγή αρμοδιοτήτων της Ένωσης είναι εσφαλμένη καθώς στα πλαίσια μιας έννομης τάξης που νοείται ότι διέπεται από το «κράτος δικαίου» (rule of law) μόνο ο καταστατικός της χάρτης, δηλαδή το Σύνταγμα της, μπορεί να αποτελεί πηγή δικαιοδοσίας και αρμοδιοτήτων. Το ίδιο πιστεύω ότι πρέπει να ισχύει και για την Ένωση.

Η κατανομή των συντρεχουσών αρμοδιοτήτων κατά το άρθρο I-13 πρέπει να κάνει ρητή αναφορά στο περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων περί δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, κατονομάζοντας την πολιτική περί ασύλου και περί μετανάστευσης, τη δικαστική και αστυνομική συνεργασία σε θέματα αστικών και ποινικών υποθέσεων, την εναρμόνιση ποινικής νομοθεσίας. Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, η οποία θα συνδυάζεται με ρητή αναφορά στην καταπολέμηση της μάστιγας των ναρκωτικών, καθώς είναι πλέον επιβεβαιωμένο ότι η διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών γίνεται εντός του πλαισίου του οργανωμένου εγκλήματος, σε εθνικό και διακρατικό-διασυνοριακό επίπεδο. Τέλος, η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και η καταπολέμηση της απάτης πρέπει να αποτελεί μια αρμοδιότητα που να ασκούν από κοινού, αυξάνοντας έτσι την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας τους, η Ένωση και τα Κράτη Μέλη.

Ειδική αναφορά θα ήθελα να κάνω στο θέμα της δημόσιας υγείας. Πιστεύω ότι η διάσπαση της αρμοδιότητας για το θέμα αυτό σε δυο διατάξεις, στο άρθρο I-13 περί συντρεχουσών αρμοδιοτήτων και στο άρθρο I-16 περί συμπληρωματικών δράσεων, θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα ερμηνείας των σχετικών διατάξεων ώστε να μπορεί κάποιος να διακρίνει με βεβαιότητα τι εμπήπτει στις συντρέχουσες αρμοδιότητες και τι εμπήπτει στις υποστηρικτικές δράσεις. Επιπλέον η έννοια της δημόσιας υγείας είναι ενιαία και δεν είναι σωστό να διακρίνεται σε θέματα που αποτελούν διασυνοριακές απειλές υγείας και σε θέματα προστασίας της ανθρώπινης υγείας. Η πρόσφατη κρίση της άτυπης πνευμονίας αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Σύμφωνα με τη προτεινόμενη διάκριση, εάν ένα περιστατικό αυτής της ασθένειας εμφανιστεί σε μία μόνο χώρα δεν εμπήπτει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης και η Ένωση μπορεί απλώς να υποστηρίζει δευτερευόντως τις δράσεις των εθνικών αρχών, αλλά αν

επεκταθεί και σε άλλες τότε η Ένωση μπορεί να δραστηριοποιηθεί πιο ουσιαστικά. Αυτή η κατάσταση είναι αναποτελεσματική και σίγουρα δεν θα επιτρέψει την ορθή ιατρική αντιμετώπιση μιας τέτοιας ασθένειας. Για το λόγο αυτό, και δεδομένης της σημασίας που έχει η δημόσια υγεία, προτείνω να συμπεριληφθεί στις συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης και των Κρατών Μελών.

Σε ό,τι αφορά στις διατάξεις περί εξωτερικής δράσης της Ένωσης που έχουν περιληφθεί στο Πρώτο Μέρος, θέλω να υποστηρίξω την αναφορά της έννοιας της ασφάλειας σε διεθνές επίπεδο ως βασικό στόχο της Ένωσης στο άρθρο I-3, μια αναφορά που εμπλουτίζει σημαντικά το περιεχόμενο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Επίσης η αρμοδιότητα της Ένωσης να δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα της Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και η ρητά προβλεπόμενη δυνατότητα της για προοδευτική διαμόρφωση ενός πλαισίου κοινής άμυνας, κατά το άρθρο I-15 είναι, κατά την εκτίμησή μου, δυο πολύ βασικά στοιχεία που αναδεικνύουν όχι μόνο τον πολιτικό χαρακτήρα της Ένωσης αλλά και την προοδευτικά ενισχυόμενη πολιτική και στρατιωτική παρουσία της στο διεθνές περιβάλλον. Η διαμόρφωση της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της δραστηριότητας για την κοινή αμυντική πολιτική προτείνεται στα άρθρα I-39 και I-40 του Συντάγματος να γίνεται με αποφάσεις του Συμβουλίου Υπουργών που θα λαμβάνονται ομόφωνα. Επί της αρχής θα έλεγα ότι η ομόφωνη απόφαση σε τέτοια θέματα είναι απαραίτητη. Θα μπορούσε όμως να δεχθεί κάποιος και τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων επί θεμάτων κοινής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής με ειδική / ενισχυμένη πλειοψηφία, εφόσον υπάρχει ρητά θεσπισμένη μια ρήτρα αλληλεγγύης μεταξύ των Κρατών Μελών στο Σύνταγμα. Η προτεινόμενη διάταξη στο άρθρο I-42 αποτελεί μια σημαντική εξέλιξη προς την κατεύθυνση καθιέρωσης μιας τέτοιας ρήτρας αλλά εκτιμώ ότι η διάταξη είναι ατελής γιατί προβλέπει την συνδρομή με στρατιωτικά και πολιτικά μέσα σε περιπτώσεις τρομοκρατικής επίθεσης (έστω και σε επίπεδο πρόληψης μιας τέτοιας επίθεσης) καθώς και σε περιπτώσεις που μια καταστροφή (φυσική ή προκαλούμενη από ανθρώπους) πλήξει ένα Κράτος Μέλος αλλά όμως δεν προβλέπει ρητά τη συνδρομή σε περίπτωση επίθεσης από άλλο Κράτος. Η αναφορά στο άρθρο I-40 παρ. 7 ότι Κράτη Μέλη που μετέχουν σε σχήματα στενότερης συνεργασίας, εντός της Ένωσης, για θέματα αμοιβαίας και κοινής άμυνας, θα παρέχουν αμοιβαία συνδρομή σε περίπτωση ένοπλης επιθετικής ενέργειας εναντίον κάποιου από αυτά, και μάλιστα ότι αυτό θα γίνεται σε στενή συνεργασία με το NATO, δεν καλύπτει πλήρως την αλληλεγγύη και συνδρομή σε περίπτωση επίθεσης από άλλο Κράτος. Πρέπει να υπάρξει ρητή αναφορά στο κείμενο της ρήτρας αλληλεγγύης ότι τα Κράτη Μέλη της Ένωσης θα παρέχουν συνδρομή, εφόσον μετέχουν στην κοινή πολιτική άμυνας, και σε περιπτώσεις επίθεσης κατά ενός Κράτους Μέλους από άλλο Κράτος. Μια τέτοια ρήτρα αλληλεγγύης θα επέτρεπε την αποδοχή ενός συστήματος λήψης αποφάσεων σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας με ειδική / ενισχυμένη πλειοψηφία. Σε ό,τι αφορά στις λεπτομέρειες της κοινής αμυντικής πολιτικής, όπως περιγράφονται στο άρθρο I-40, δηλαδή τη δημιουργία στρατιωτικών δυνατοτήτων της Ένωσης, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού

Οργανισμού Εξοπλισμών, Έρευνας και Στρατιωτικών Δυνατοτήτων, τη συνεργασία με το ΝΑΤΟ, κλπ νομίζω ότι αποτελούν μια καλή βάση δημιουργίας και εφαρμογής της κοινής αμυντικής πολιτικής της Ένωσης.

Τέλος, επιτρέψτε μου να κλείσω με μια αναφορά στο άρθρο I-59. Πιστεύω ότι η διάταξη αυτή πρέπει να απαλειφθεί στο σύνολο της καθώς αποτελεί μια επικίνδυνη ρήτρα αποχώρησης από την Ένωση, που δεν συμβαδίζει με την πολιτική βούληση που οδήγησε στη δημιουργία της Ένωσης αλλά θα είχε επιπλέον και άλλες συνέπειες καθώς μπορεί να επιτρέψει σε κράτη μέλη που δεν συμφωνούν με ενέργειες της Ένωσης στα διάφορα πεδία αρμοδιότητας της (π.χ. οικονομία, εξωτερική πολιτική) να εκβιάζουν ότι θα πλήξουν την πολιτική θέση και ισχύ της Ένωσης, αποχωρώντας από αυτή.

Σας ευχαριστώ.